

A VÍZTORONYRÓL

A település városképét jellegzetesen befolyásoló létesítményt 1957-ben adták át, a 35 méter magas és 7 méter átmérőjű víztorony a 3. számú főút mellett, az akkori Szocialista Brigádok terén (a mai Radnóti téren) magasodik. Nagy ünnepség keretében helyezték üzembe 1957-ben.

Az újonnan felépített víztoronyra azért volt szükség, mert a vasúti csomópont korábbi vízellátó berendezéseit 1944. szeptember 20-án az amerikai légierő szétbombázta. Ezt követően több mint tíz évig kutak biztosították a létesítmény teljes vízellátását. E kutak hozama azonban hamarosan veszélyesen csökkenni kezdett, szükségessé vált egy modern vízügyi létesítmény létrehozása, hiszen 1955-ben átadták az újonnan felépített vasútállomást, illetve 1956 januárjában átadott hatvani új vasúti felvételi épület, valamint a személy- és teherpályaudvarok többi épületének nem kis mennyiségű vízellátása már nem volt megfelelő.

A víztorony épülete 1967-ben (Fortepan 2690. fotó)

Az 1957-ben átadott építmény belső berendezése automatikus villamos üzemű (380 V-os) szivattyúból, víztartályokból, csőhálózatból, gépészeti berendezésekből, egy kis raktárból, szolgálati helyiségből és szűk lépcsősorból áll. Kizárólag ivóvizet szolgáltat, a vasút ipari vízszükségletét másik négy kút biztosítja.

A víztoronytól kivezető csöveket nagy védőcsövekben vezették át a vágányok alatt a vasúti kolónia házaihoz. E vezetésekről azóta lekapcsolták azokat az épületeket, melyeket a MÁV ZRt. magánszemélyeknek eladott. Ekként csökkent a vasúti ivóvíz fogyasztás, de a víztorony továbbra is jelentős szerepet játszik Hatvan lakóinak ivóvíz ellátásában.

Az 2010. évi felújítás előtt így nézett ki az építmény

A létesítmény tetőszerkezetét először 1993 nyarán újította fel a Hatvani Építőipari Szövetkezet kollektívája 700.000 forintért. 2004-ben a város önkormányzata helyi védelem alá helyezte, vagyis a város építészeti örökségének, arculatának, a jövő nemzedékek számára történő megóvás értelmében a történelmi identitás szempontjából meghatározó 34 helyi építmény közé sorolta ezt is. A víztorony Hatvan múltját – nevezetesen a vasút emlékét – őrző, letisztult formavilágú, külső anyaghasználatát tekintve egyedi építészeti értékkel bíró alkotásként definiálta. A későbbiekben itt megvalósuló központi autóbusz-pályaudvar fontos, meghatározó arculati eleme lesz, mely szervesen illeszkedik majd a megvalósítandó közfunkciót ellátó építmény egészéhez.* .

A helyi védettségű, régi falazott szerkezetű víztorony 2010. júniusában az autóbusz-pályaudvar odaköltöztetésekor teljes, külső-belső felújításon esett át. Az épületet felállványozták, és a külső téglahomlokzatot az évtizedek alatt ráakadott szennyeződéstől megtisztították, felületcsiszolásos technológia alkalmazásával. Ezt követően az elhasználódott, letöredezett, kihullott téglaelemeket újra kipótolták. Amikor ezzel elkészültek, a csőállványzatot elbontották, és kosaras autóból az állványzat rögzítőelemeinek a helyét is megtisztították, kijavították és helyreállították. Az épület alapját a stabilitás érdekében melléásással, vasbeton kötőelemek beépítésével és kibetonozással újfent stabilabbá tették.

A torony tetejébe vezető 139 lépcső megerősítést nem igényelt, de az épületben lévő három szint – amelynek beépített összalapterülete 50 négyzetméter, – kisebb felújításra szorult. Sőt a legfelső zárószint – vagyis a víztartály felső szintje teljesen megújult. Az árkádos beugrókat kijavították, újravakolták, sőt a körbefutó terasszinttől a kupoláig a külső homlokzat faborítást kapott. Az árkádos részt üvegporthallal lezárták, a járószint korlátját újra festették. A víztorony tetőszerkezetének felújítását is elvégezték. A fa tartószerkezet egészét kicserélték, az arra kerülő fémfedés

felületkezelése megfelel a legkorszerűbb kívánalmaknak. A ráhulló csapadékvíz elvezetését körben rejtett ereszcsonalra végzi.

Az építmény helyrajzi száma: 2631/1. A GPS által behatárolt helye: szélesség (lat): N 47° 40,069' és a hosszúság (lon): E 19° 40,319'

Az átadott autóbusz-pályaudvar a felújított víztoronnyal

Jegyzet:

*- És valóban így is történt mindez, a budapesti székhelyű Építész Kalácsa Kft. Tervezőiroda a Phare program keretében elnyert támogatás jóvoltából az egykori ipari és jelenlegi közlekedési hasznosítású középhatvani területre tervezte meg az új hatvani autóbusz- pályaudvart még 2005-ben. Majd Európai Unió pénzből az Észak-Magyarországi Operatív Program Funkcióbővítő település-rehabilitáció keretében megvalósuló - Helyi közösségi közlekedés infrastruktúrájának fejlesztése -; Hatvani autóbusz-pályaudvar Építése tárgyú - ÉMOP-3.1.2/A-2f-2009-0005 kódszámú projekt építése 2010 márciusában megkezdődött, és az utasforgalom részére történő átadás 2010 novemberében megtörtént. A projekt támogatási szerződését 2010. március 31-én került aláírásra Hatvanban. A program keretében a 926.141.542 forint összköltségű projekt megvalósításához az Európai Unió és a Magyar Állam az Új Magyarország Fejlesztési Terv forrásaiból 740.913.234 forint összegű támogatást nyújtott, míg Hatvan Város Önkormányzata 185.228.308 forint önerőt biztosított. A kivitelezést alvállalkozók bevonásával az Alpine Hungaria Építő Kft végezte.

Forrás:

-Demény-Dittel Lajos: Adalékok a hatvani vízellátás vasúti vonatkozású múltjához – Hatvani Kalendárium 2007. 104 p.

-Hatvan Város Önkormányzatának 49/2004. (X.29.) számú rendelete

-Helyi közösségi közlekedés infrastruktúrájának fejlesztése – ÉMOP-3.1.2/A-2f-2009-0005 kódszámú projekt megvalósításának részletes dokumentációja, melynek előkészítése, a szöveges fejezetek írása, a teljes anyag szerkesztése Bacsa Tibor munkája. A beruházás építési fázisait bemutató fényképfelvételek zömét Csintalan Andrea készítette.

A víztorony külső felújítása 2010. 06. hó

A 35 méter magas víztorony csőállványzatának felépítése

A helyi védettségű épület jól illeszkedik az új pályaudvar képéhez

A téglahomlokzat elhasználódott elemeit pótolni kellett

A víztorony téglahomlokzatának tisztítása, javítása

A víztorony külső felújítása 2010. 07. hó

A rögzítőelemek helyének tisztítása,
helyreállítása kosaras autóból

A rögzítőelemek helyének tisztítása,
helyreállítása kosaras autóból

A víztorony fejezete az új faburkolattal

A víztorony alap megerősítése

A víztorony földem szerkezetének és zárószintjének felújítása 2010. 06-07. hó

A víztartály felső szintjének felújítása

A víztartály felső szintjének felújítása

A víztorony zárószintjének felújítása

A víztorony zárószintjén lévő árkádok is felújításra kerültek

A víztorony földem szerkezetének és zárószintjének felújítása 2010. 06-07. hó

A víztorony elkészült fémlemez borítása a villámhárítóval

A víztorony új fémlemez fedése rejtett ereszcatorna kialakításával

A víztorony fedélszéke is új faborítást kapott

A fedélszék